

LAHDEN KAUPUNKI SISÄINEN TARKASTUS 2022

VUOSISUUNNITELMA 2022

Kaupunginhallitus 19.9.2022

SISÄISEN TARKASTUKSEN ASEMA JA TEHTÄVÄT

- Sisäisen tarkastuksen tehtävät, oikeudet ja raportointi määritellään hallintosäännössä, Lahti-konsernin konserniohjeessa ja sisäisen tarkastuksen toimintasäännössä.
- Sisäinen tarkastus on osa kaupunkikonsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmää, jota kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja käyttävät valvontatoimissaan.
- Sisäisen tarkastuksen järjestämisestä vastaa kaupunginjohtaja. Käytännön koordinoinnista vastaa konsernipalvelujohtaja.
- Lahden kaupunki hankkii sisäisen tarkastuksen palvelut BDO Oy:ltä vuonna 2022 (optio vuodesta 2023)

TARKASTUSSUUNNITELMA 2022

TOIMINTO/PROSESSI	TARKASTUSTEHTÄVÄ	AIKATAULU	RESURSSIT
Tiedon hyödyntäminen toiminnan ohjauksessa	<p>Arvioida sivistyksen palvelualueen ja varhaiskasvatuspalveluiden menettelyitä toiminnan suunnittelussa ja ohjauksessa.</p> <p>Selvittää mitä ja miten tietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa, ennustamisessa ja ohjauksessa sekä varmistaa, että suunnittelu ja ennustaminen on järjestelmällistä.</p>	Q3-Q4/2022	Noin 1kk työpanos (n 20htp)
Hankintamenettelyt	<p>Arvioida hankintamenettelyitä erityisesti vastuullisuutta kuvaavien tavoitteiden näkökulmasta.</p> <p>Varmistaa, että vastuullisuutta kuvaavat linjaukset ilmenevät hankintaohjeissa ja edelleen käytännön hankintatoimessa ja, että hankintayksikkö on riittävällä tavalla varmentanut tarjouspyynnön valinta- ja vertailukriteerit.</p>	Q3-Q4/2022	Max. 1kk työpanos (n 18htp)
Sisäinen valvonta	<p>Sisäisen valvonnan koulutus (2-3 tilaisuutta).</p> <p>Sisäisen valvonnan ohjeluonnoksen kommentointi ja kehittäminen.</p>	Q3-Q4/2022	Noin 8 htp

Tarkastuksista laaditaan tarkemmat työsuunnitelmat erikseen.

LAHDEN KAUPUNKI SISÄINEN TARKASTUS 2022

TARKASTUSSUUNNITELMA:
TIEDON HYÖDYNTÄMINEN TOIMINNANOHJAUKSESSA

TOIMEKSIANNON KUVAUS JA TAVOITTEET

1. TARKASTUKSEN KOHDE

Tarkastuksen kohteena on tiedon hyödyntäminen toiminnan suunnittelu ja johtaminen.

Tarkastus koskee Lahden kaupungin sivistyksen palvelualueita ja varhaiskasvatuspalveluita ja se perustuu kaupunginhallituksen hyväksymään sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelmaan 2022.

2. TAVOITTEET

Toimeksiannon tavoitteena on

- selvittää, mitä ja miten tietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja ennustamisessa,
- varmistaa, että taloudelliset ja henkilöresurssit ovat riittävät suhteessa ennusteisiin,
- arvioida mitkä seikat vaikuttavat mahdollisiin muutoksiin ja miten ennakoimattomia muutoksia voidaan ehkäistä ja niihin varautua ja
- nostaa esille kehittämisehdotuksia toiminnanohjaukseen.

3. ARVIOINTIPERUSTEET

Arviointiperusteina käytetään suunnittelu- ja ohjausasiakirjoja (toiminta-, talous- ja resurssisuunnitelmat) ja suunnittelun tueksi kerättyä tietoa.

4. ARVIOIDUT RISKIT

Tyypillisiä riskejä toiminnan suunnittelussa ja ohjauksessa ovat seuraavat

- suunnittelu ja ennustaminen ei tuota oikeaa tietoa, oikeaan aikaan
- muutoksiin ei ole varauduttu ja niihin reagoidaan viiveellä
- suunnittelu, ennustaminen ja ohjaus ei ole järjestelmällistä ja tehokasta

5. TARKASTUKSEN KOHDENTAMINEN

Tarkastus kohdistuu Varhaiskasvatuspalveluiden toiminnan suunnitteluun ja ohjaukseen vuosina 2021-2022. Tarvittaessa arvioidaan aikaisempia vuosia.

Tarkastus liittyy lasten palveluverkkoon, mutta tarkastuksessa ei arvioida palveluverkkoa sinänsä muun muassa palvelupisteiden määrän ja tilojen osalta.

6. TARKASTUKSEN TOTEUTUSTAPA

Tarkastus perustuu haastatteluihin ja kirjallisen aineiston tarkastamiseen ja analysointiin. Aineiston avulla arvioidaan laadittuja suunnitelmia ja ennusteita siitä näkökulmasta mihin tietolähteisiin ne perustuvat, onko tieto riittävän laajaa ja tuotetaanko tieto tehokkaalla tavalla. Lisäksi palvelutarvetta koskevia ennusteita verrataan resurssisuunnitelmiin.

Haastatteluiden avulla selvitämme suunnittelu- ja ennustekäytäntöjä ja mahdollisesti niihin liittyviä haasteita. Haastatteluiden avulla keräämme tietoa mahdollisista poikkeamista ja niiden juurisyistä.

TOIMEKSIANNON KUVAUS JA TAVOITTEET

7. RESURSSIT

Tarkastukseen arvioidaan kuluvan noin 18-20 henkilötyöpäivää, joka vastaa noin yhden kuukauden työpanosta. Työpäivät jakautuvat tarkastuksen osavaiheittain seuraavasti:

Tehtävä	HTP-arvio
Suunnittelu ja aineistokeräys	2
Aineistotarkastus- ja analyysi	9-10
Haastattelut (kysymykset, toteuttaminen, analysointi)	3
Havaintojen koonti, analysointi	2-3
Raportointi, esittely, laadunvarmistus	2
Yhteensä	18-20

Mahdollisista resurssitarvemuutoksista ilmoitetaan hyvissä ajoin sisäisen tarkastuksen yhteyshenkilöille ja niiden käytöstä sovitaan erikseen.

Tarkastajina toimivat Jarkko Huhtaniska ja Saija Palosaari sekä tarkastusryhmän ulkopuolisena laadunvarmistajana Helge Vuoti, JHT, HT, CIA, CCSA, CISA, CFE.

8. AIKATAULU

Tarkastus toteutetaan syys-marraskuussa 2022.

Tarkastuksesta laaditaan kirjallinen loppuraportti. Ennen lopullisen raportin laadintaa asianosaisille varataan mahdollisuus kommentoida raporttiluonnosta. Raportti toimitetaan kommentoitavaksi marraskuun loppuun mennessä.

Ennen lopullisen raportin luovuttamista järjestetään asianosaisten kanssa loppupalaveri tarkastuksen havaintojen ja kehittämissuhteiden läpikäymiseksi.

LAHDEN KAUPUNKI SISÄINEN TARKASTUS 2022

TARKASTUSSUUNNITELMA: HANKINTAMENETTELYT

TOIMEKSIANNON KUVAUS JA TAVOITTEET

1. TARKASTUKSEN KOHDE

Tarkastuksen kohteena on Lahden kaupungin hankintamenettelyt.

Tarkastuksessa arvioidaan erityisesti vastuullisuusperiaatteita toteutumista hankinnoissa ja se perustuu kaupunginhallituksen hyväksymään sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelmaan 2022.

2. TAVOITTEET

Toimeksiannon tavoitteena on varmistaa ja arvioida

- hankintamenettelyitä erityisesti vastuullisuutta (ympäristö, sosiaalinen, hallintotapa) koskevien tavoitteiden näkökulmasta
- vastuullisuutta kuvaavat linjaukset ilmenevät hankintaohjeissa ja edelleen hankinnoista
- hankintayksikkö on riittävällä tavalla varmentanut valinta- ja vertailukriteerit ja
- nostaa esille kehittämisehdotuksia hankintojen hallinointiin.

3. ARVIINTIPERUSTEET

Arviointiperusteina käytetään hankintalainsäädännön lisäksi kaupungin sisäisiä hankintaohjeita sekä strategiaa ja vastuullisuutta koskevia linjauksia ja ohjeita.

4. ARVIODUT RISKIT

Tyypillisiä riskejä hankintamenettelyissä ovat seuraavat

- hankintaohjeet eivät ole selkeät tai kaikkien tiedossa
- hankinnat eivät ole suunnitelmallisia ja ne toteutetaan ohjeiden vastaisesti
- hankinta-asiakirjoja ei arkistoida sovitulla tavalla ja
- lisäksi tämän tarkastuksen teemaan liittyen riskeinä tunnistettiin, että vastuullisuusasiat eivät ilmene käytännön hankintatoiminnassa

5. TARKASTUKSEN LAAJUUS

Tarkastuksessa painotetaan vuosina 2021-2022 suoritettuja hankintoja. Tarvittaessa arvioidaan aikaisempia vuosia.

Tarkastuksessa arvioidaan hankintojen toteuttamista erityisesti vastuullisuuden näkökulmasta, mutta siinä huomioidaan koko hankintaprosessi tarjouspyynnöstä sopimuksen hyväksyntään. Tarkastuksessa voidaan arvioida sopimuksen laadinnan jälkeisiä menettelyitä siltä osin, kuin ne liittyvät vastuullisuutta koskevien ehtojen varmentamiseen.

6. TARKASTUKSEN TOTEUTUSTAPA

Tarkastus perustuu haastatteluihin sekä aineiston tarkastamiseen ja analysointiin. Tässä yhteydessä varmistetaan ja arvioidaan hankintaohjeita ja -suunnitelmia sekä yksittäisiä hankintoja koskevia asiakirjoja. Tarkastettavat hankinnat valitaan otannalla ja niin, että valinnassa hyödynnetään hankintojen analysointijärjestelmän (Hankintapulssi) tietoja hankintojen hiilijalanjäljestä.

Haastatteluiden avulla selvitämme niin hankintaohjeista kuin yksittäisistä hankinnoista vastuussa olevien tahojen näkemykset vastuullisesta hankintatoiminnasta.

TOIMEKSIANNON KUVAUS JA TAVOITTEET

7. RESURSSIT

Tarkastukseen arvioidaan kuluvan noin 16-18 henkilötyöpäivää. Työpäivät jakautuvat tarkastuksen osavaiheittain seuraavasti:

Tehtävä	HTP-arvio
Suunnittelu ja aineistokeräys	2
Aineistotarkastus- ja analyysi	6-8
Haastattelut (kysymykset, toteuttaminen, analysointi)	3
Havaintojen koonti, analysointi	2-3
Raportointi, esittely, laadunvarmistus	2
Yhteensä	16-18

Resurssitarpeiden lopullinen määrä perustuu aineiston saatavuuteen ja otokokoon. Mahdollisista resurssitarvemuutoksista ilmoitetaan hyvissä ajoin sisäisen tarkastuksen yhteyshenkilöille ja niiden käytöstä sovitaan erikseen.

Tarkastajina toimivat Jarkko Huhtaniska ja Saija Palosaari sekä tarkastusryhmän ulkopuolisena laadunvarmistajana Helge Vuoti, JHT, HT, CIA, CCSA, CISA, CFE.

8. AIKATAULU

Tarkastus toteutetaan elo-lokakuussa 2022.

Tarkastuksesta laaditaan kirjallinen loppuraportti. Ennen lopullisen raportin laadintaa asianosaisille varataan mahdollisuus kommentoida raporttiluonnosta. Raportti toimitetaan kommentoitavaksi marraskuun loppuun mennessä.

Ennen lopullisen raportin luovuttamista järjestetään asianosaisten kanssa loppupalaveri tarkastuksen havaintojen ja kehittämissuhteiden läpikäymiseksi.

LAHDEN KAUPUNKI SISÄINEN TARKASTUS 2022

TARKASTUSSUUNNITELMA: SISÄINEN VALVONTA JA
RISKIENHALLINTA

TOIMEKSIANNON KUVAUS JA TAVOITTEET

1. TARKASTUKSEN KOHDE

Tarkastuksen kohteena on Lahden kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutus keskittyen sisäisen valvonnan osuuteen.

2. TAVOITTEET

Toimeksiannon tavoitteena on varmistaa että Lahden kaupungin johto

- tuntee sisäisen valvonnan käsitteistön
- tuntee lainsäädännön ja Lahden kaupungin ohjeiden merkityksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta
- ymmärtää yleisesti ja oman vastualueen näkökulmasta sisäisen valvonnan merkityksen
- osaa suunnitella ja soveltaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan piiriin kuuluvia menettelyitä omalla vastualueellaan.

3. ARVIOINTIPERUSTEET

Koulutuksen perustana käytetään kuntalakia, hallintolakia, COSO IC-viitekehystä sekä Lahden kaupungin hallintosäätöä ja muita ohjeita.

4. RESURSSIT

Koulutukseen valmisteluineen arvioidaan kuluvan 8 henkilötyöpäivää. Työpäivät jakautuvat tarkastuksen osavaiheittain seuraavasti:

Tehtävä	HTP-arvio
Suunnittelu	1
Koulutusaineiston mukauttaminen	1
Koulutukset, kolme tilaisuutta sekä ohjeistuksen kommentointi	6
Yhteensä	8

5. TOTEUTUSTAPA

Koulutukset järjestetään Lahden kaupungin järjestämässä tilassa ja yksi koulutus kestää noin kolme tuntia. Koulutustilaisuuksia järjestetään kolme kappaletta.

Kouluttajina toimivat Helge Vuoti, JHT, HT, CIA, CCSA, CISA, CFE sekä Olli Uotila CIA, CISA.

6. AIKATAULU

Koulutukset toteutetaan loka- joulukuussa 2022.

VUOSISUUNNITELMAA KOSKEVAT YHTEYDENOTOT (BDO):

JARKKO HUHTANISKA

DIRECTOR

040 529 0321

BDO Audiator Oy

BDO HELSINKI
VATTUNIEHENRANTA 2
00210 HELSINKI

+358 20 743 2920
www.bdo.fi